

JIŘÍ MATĚJŮ

Horizonty

Proces i koncept tvorby Jiřího Matějů se odehrává ve zvláštní podvojnosti viditelného a neviditelného, optického a mentálního, reálného a ideálního. Jeho obrazy mají svou velmi působivou optickou stránku, ale také své nevizualizované předobrazy a vnitřní smysl. Ohniskem zájmu Jiřího Matějů, tím z čeho při své práci vychází je barva a její světelný ekvivalent. Tyto veličiny získávají v jeho malbách tvar linií a polí řazených vertikálně a horizontálně. Základní řád tohoto uspořádání není samoúčelnou geometrickou konstrukcí, ale je daný momentem reflexe a odstupu od proměnlivosti a konkrétnosti pozorovaného a prožívaného, které ale zůstává vzdáleným zdrojem obrazu.

Jiří Matějů věnuje velkou pozornost zacházení s barvou. Kombinace a vrstvení barev na obraze promýšlí, ale také intuitivně volí a nachází v průběhu malby. Vznikají překvapivé optické jevy prostorovosti, energetického vyzářování a vibrací. Divák přestává vnímat materiální povahu a ohraničení obrazu a noří se do jeho bezrozměrného optického pole. V těchto okamžicích si uvědomí samotný moment svého pohledu, jeho pohled tím jakoby přichází sám k sobě. Obraz a pohled se v sobě zrcadlí, jedno je výsledkem druhého. Jestliže byl renesanční perspektivní obraz považován za okno do světa, tak obrazy toho druhu, jaké vytváří Matějů, jsou okny do oblastí lidského vnímání, myšlení i citění. Platí pro ně také postřeh francouzského filozofa Merleua Pontyho, který se zabýval fenomenologií vnímání, a chápal obraz jako místo prolnutí fyzického a mentálního světa, jako "nitro vnějška a vnějšek nitra".

Ačkoli by se malba Matějů dala vnímat téměř jako vizualizovaná filozofie, která se vyjadřuje k základnímu rozvržení člověka mezi vnější fyzický svět a vnitřní mentální struktury, autor zůstává sympaticky osobní. Přiznává a udržuje spojení své malby se zcela reálnými zdroji, s konkrétními třeba pozapomenutými vizuálními vjemy, myšlenkami, pocity i existenciálními zážitky.

Při prvním pohledu na obrazy Jiřího Matějů se mi vynořila představa obrazů německých romantiků, které zachycují postavu otočenou zády jak hledí na vzdálený obzor nebo na mořskou hladinu. Toto zpočátku nesmyslné spojení se osvětluje tím, když připustíme, že smyslem těchto obrazů, stejně jako u Matějů, je samotný pohled. Tento pohled nemusí znamenat jen dobovou romantickou projekci myšlenek a vnitřních pocitů na pozadí pozorovaného, ale také ponoření pod povrch konkrétní skutečnosti a průnik do prostorů abstraktní vizuality a vyjádření základní existenciální situace člověka ve světě. Obrazy směřují ke stejnému bodu svou schopností vyvolat zážitek čisté přítomnosti své i vnímajícího v okamžiku pohledu.

Hana Petlachová

Narozen 17. června 1960 ve Šternberku. Studoval na Českém vysokém učení technickém v Praze (1980 - 1982) a na Akademii výtvarných umění v Praze (1988 - 1994, malířský ateliér, Bedřich Dlouhý). V letech 1995 - 1997 odborný asistent u prof. Bedřicha Dlouhého a následně u prof. Miloše Šejna na AVU v Praze, 1999 - 2000 rezidenční pobyt ve Spolkové republice Německo, 2004 stipendium The Pollock - Krasner Foundation, New York.

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY

- 1994 *Čas a prostor*, Obecní dům, Praha
- 2000 *Open Stochov*, Stochov
- 2001 *Prostor pro jedno dílo*, Moravská galerie, Brno
- Labyrint*, Dům umění, Galerie výtvarného umění, Ostrava
- 2002 *Hra očí*, Atrium, Moravská galerie, Brno
- 2003 *Nepatrné okamžiky*, Galerie Erasmus, Mělník
- Augenblick*, Galerie Plíživá kontra, Jeseník
- 2004 *Nebe na zemi*, Galerie Ad Astra, Kuřim
- 2005 *Linewalker*, Galerie XXL, Louny
- 2006 *Modryan*, Dům umění, České Budějovice
- 2007 *Den za dnem*, Galerie Ad Astra, Kuřim
- 2009 *Na mostě*, Wannieck gallery, Brno
- Hvězdy na mém stole*, Galerie Kabinet, BKC Brno
- 2011 *Mezi mnou a tebou*, Staroměstská radnice, GHMP Praha
- 2012 *Horizonty*, Výtavní síň Sokolská 26, Ostrava

KOLEKTIVNÍ VÝSTAVY (výběr)

- 1994 *Předpoklady skutečnosti*, Obecní dům, Praha
- 1996 *Konfrontace Svárov*, Svárov
- 1997 *Nový zákon v umění*, Galerie Ambit, Praha
- Důvod věci neviditelných*, Synagoga Na Palmovce, Praha
- 1998 *Po-doba obrazu*, Wortnerův dům AJG, České Budějovice
- 1999 *CZ 99*, Václavské náměstí 33, Praha
- 2000 *Současná minulost*, Oblastní galerie Vysočiny, Jihlava
- Současná minulost - Česká postmoderní moderna*, AJG, Hluboká nad Vltavou
- Alles in Bewegung*, Galerie Barrak, Berlín
- 2001 *Klub konkretistů*, (jako host) Dům umění, Opava
- 2002 *Rytmy*, HVB Praha-Valdek, Praha
- Několik věcí*, Galerie Portál, Uherské Hradiště
- 2005 *Nový zlínský salon*, Zlín
- Pour Feliciter*, Moravská galerie, Brno
- 2007 *Prostor pro intuici*, Dům U prstenu, GHMP Praha
- České umění XX. Století / 1970 - 2007*, AJG, Hluboká nad Vltavou
- The Collectors: Re-Edit*, Dům Pánů z Kunštátu, Brno
- 2008 *Geometrie*, UniCredit Bank, Palác Adria, Praha
- Nový zlínský salon*, Zlín
- 2009 *Černobílé zlaté město 09*, Topičův salon, Praha
- 2010 *Horká linka*, Galerie Václava Špály, Praha
- 2011 *Fundamenty a sedimenty / Vzpoura hraček 2011*, Městská knihovna, GHMP Praha
- Ztišeno*, Wannieck gallery, Brno
- Česká malba generace 90. let*, Dům umění, Brno

ZASTOUPEN VE SBÍRKÁCH

Alšova jihočeská galerie, Hluboká nad Vltavou
Moravská galerie, Brno
Wannieck gallery, Brno

REPRODUKCE

Cestou necestou, 2009, 191 x 272 cm, pigmenty a kombinovaná technika, plátno (foto Jan Mahr)

Výstavní síň

Sokolská 26

(výstava stočtyřicátáosmá)

Centrum kultury a vzdělávání Moravská Ostrava, příspěvková organizace (www.ckv-ostrava.cz)

12. ledna - 17. února 2012

otevřeno pondělí - pátek 8 - 18 h, sobota 10 - 14 h, neděle 13 - 17 h

Vydáno s finanční podporou statutárního města Ostravy

OSTRAVA!!!

